

SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIO

Professor: Joan-Carles Mèlich

Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

A.- OBJECTIUS

- 1.- Iniciar-se en el coneixement de les principals teories sociològiques aplicades a l'anàlisi del fenomen educatiu.
- 2.- Analitzar l'estat actual de l'educació en la societat occidental.
- 3.- Comentar i criticar alguns textos bàsics de sociologia de l'educació.

B.- TEMARI

1.- Teories sociològiques

- 1.1.- La funció de la «teoria» en ciències humanes. L'epistemologia de Popper, Kuhn, Lakatos i Feyerabend.
- 1.2.- Classificació de les teories sociològiques.
- 1.3.- El positivisme i el funcionalisme: l'obra sociològica de Durkheim. La societat com a sistema.
- 1.4.- El marxisme i el neomarxisme. La teoria crítica.
- 1.5.- Fenomenologia, hermenèutica i sociologia comprensiva: Husserl i Weber. La sociologia fenomenològica. La sociologia del coneixement.
- 1.6.- Pragmatisme i conductisme social. L'interaccionisme simbòlic.

2.- L'educació després de la modernitat

- 2.1.- La cultura com a hermenèutica. La repressió cultural..
- 2.2.- La interacció educativa: la teoria del rol. La interacció a l'aula.
- 2.3.- L'educació en la postmodernitat: la societat «transparent».

C.- METODOLOGIA

Les classes seran bàsicament expositives. S'espera que els alumnes puguin participar activament en el comentari dels textos de les obres de lectura obligatòria.

D.- AVALUACIÓ

Dos exàmens parcials de comentari de text sobre les lectures obligatòries. Els alumnes que vulguin podran elaborar un treball de recensió d'una llista de llibres que s'indicarà en les primeres classes.

E.- BIBLIOGRAFIA

Obres de consulta

- BERIAIN, J.: **Representaciones colectivas y proyecto de modernidad**, Anthropos, Barcelona, 1990.
- COLOM, A.J./MÈLICH, J.C.: **Después de la modernidad**, Paidós, Barcelona, 1994.
- FERMOSO, P. (Ed.): **Sociología de la educación**, Alamex, Barcelona, 1991.
- GIDDENS, A.: **Sociología**, Alianza, Madrid, 1991.
- GIDDENS, A.: **El capitalismo y la moderna teoría social**, Labor, Barcelona, 1992.
- GIRARD, R.: **La violencia y lo sagrado** Anagrama, Barcelona, 1983.
- MARDONES, J.M.: **Filosofía de las ciencias humanas y sociales. Materiales para una fundamentación científica**, Anthropos, Barcelona, 1991.
- MÈLICH, J.C. : **Del extraño al cómplice. La educación en la vida cotidiana**, Anthropos, Barcelona, 1994.
- RODRÍGUEZ IBÁÑEZ, J.E.: **La perspectiva sociológica**, Taurus, Madrid, 1989.
- WUTHNOW, R. i d'altres: **Análisis cultural. La obra de Peter Berger, Mary Douglas, Michel Foucault y Jürgen Habermas**, Paidós, Buenos Aires, 1988.

Bibliografía complementària:

- BERGER, P.; LUCKMANN, T.: **La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement**, Herder, Barcelona, 1988.
- BLUMER, H.: **El interaccionismo simbólico**, Hora, Barcelona, 1982.
- DWORKIN, R.: **El dominio de la vida**, Ariel, Barcelona, 1994.
- FINKIELKRAUT, A.: **La derrota del pensamiento**, Anagrama, Barcelona, 1987.
- GIROUX, H.A.: **Los profesores como intelectuales. Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje**, Paidós, Barcelona, 1990.
- HABERMAS, J.: **Teoría de la acción comunicativa**, Taurus, Madrid, 1988.
- Lipovetsky, G.: **El crepúsculo del deber. La ética indolora de los nuevos tiempos democráticos**, Anagrama, Barcelona, 1994..
- Luckmann, T.: **Teoría de la acción social**, Paidós, Barcelona, 1995.

- LUHMANN, N.: **Sociedad y sistema: la ambición de la teoría**, Paidós, 1990.
- SCHÜTZ, A.: **La construcción significativa del mundo social. Introducción a la sociología comprensiva**, Paidós, Barcelona, 1993.
- SCHÜTZ, A.; LUCKMANN, T.: **Las estructuras del mundo de la vida**, Amorrortu, Buenos Aires, 1977.
- TAYLOR, Ch.: **La ética de la autenticidad**, Paidós, Barcelona, 1994.
- WEBER, M.: **Economía y sociedad. Esbozo de sociología comprensiva**, FCE, México, 1987.
- WOODS, P.: **La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa**, Paidós, Barcelona, 1989.
- YOUNG, R.: **Teoría crítica de la educación y discurso en el aula**, Paidós, Barcelona, 1993.